

BIULETYN OGRODÓW BOTANICZNYCH, MUZEÓW I ZBIORÓW

ALEKSANDER ŁUKASIEWICZ
Ogród Botaniczny UAM

**PROFIL I PROBLEMATYKA „BIULETYNU OGRODÓW BOTANICZNYCH,
MUZEÓW I ZBIORÓW“**

Powstanie Biuletynu Ogrodów Botanicznych zostało uchwalone w Krakowie, 30. 9. 1953 r. na posiedzeniu Komitetu Botanicznego PAN, któremu przewodniczył ówczesny jego przewodniczący prof. Władysław Szafer. W posiedzeniu tym uczestniczyli między innymi kierownicy wszystkich ogrodów botanicznych. Zgodnie z przyjętymi ustaleniami Biuletyn stanowił początkowo dział w obrębie Acta Societatis Botanicorum Poloniae, a od roku 1957 dział Wiadomości Botanicznych. Już wówczas przewidywano jego specyficzną problematykę i ewentualne usamodzielnienie się w przyszłości w odrębne czasopismo botaniczne. W miarę powstawania ściśle sprofilowanych czasopism botanicznych, dla Wiadomości Botanicznych przewidziano charakter referatywny. To zastrzeżenie nie powinno jednak dotyczyć Biuletynu Ogrodów Botanicznych, jako jedynego periodyku poświęconego problematyce tych instytucji. Wiele specyficznych bowiem zagadnień nie może być drukowanych w innych czasopismach botanicznych ściśle sprofilowanych ani też w periodykach z zakresu botaniki stosowanej, związanych z leśnictwem, rolnictwem czy ogrodnictwem, których nadrzędnym celem jest produkcja. Tylko taki charakter Biuletynu pozwoli mu odegrać ważną rolę w rozwoju ogrodów botanicznych na terenie naszego kraju. Stan taki winien być zachowany aż do czasu powstania w przyszłości oddzielnego czasopisma, poświęconego ogrodom botanicznym, tak jak to ma już miejsce w wielu krajach na świecie (m. in. ZSRR, NRD, RFN, CSSR): Proponowane działy „Biuletynu Ogrodów Botanicznych, Muzeów i Zbiorów” i ich problematyka:

- 1) Nekrologi osób zasłużonych dla ogrodów botanicznych i arboretów.
- 2) Artykuły problemowe, dotyczące rozwoju ogrodów botanicznych i arboretów (krajowych i zagranicznych).

3) Zwięzłe omówienie wyników badań, prowadzonych w ogrodach botanicznych i arboretach, dostosowanych do profilu Biuletynu np. z dziedzin: botanicznej aklimatyzacji i introdukcji roślin, ochrony roślin rzadkich i ginących (zachowanie w warunkach *ex situ*, restytucja), fenologii, eksperymentalnej systematyki, morfologii rozwojowej (biologii rozwoju roślin), ochrony środowiska przyrodniczego, ekologii (wybrane zagadnienia), uprawy roślin (np. wstępna uprawa nowo wprowadzonych roślin potencjalnie użytkowych, nowe metody mnożenia, uprawy, stosowania roślin).

4) Działalność dydaktyczna i popularyzacyjna ogrodów botanicznych i arboretów (forma, treść) z uwzględnieniem szkolnictwa podstawowego, średniego, zawodowego i wyższego, stowarzyszeń zawodowych i społecznych, miłośników roślin itp.

5) Zagadnienia techniczne i administracyjne, związane z prowadzeniem ogrodów botanicznych i arboretów (np. zagadnienia kadrowe, prowadzenie dokumentacji naukowo-technicznej, metody obserwacji i rejestracji rozwoju roślin w ogrodach botanicznych i arboretach, zakładanie, budowa i prowadzenie działów ekspozycyjnych i kolekcji specjalnych).

6) Charakterystyka ogrodów botanicznych i arboretów (specyfika, historia, problematyka naukowa, kontakty z innymi placówkami, ekspozycje ogrodów, największe osiągnięcia i perspektywy rozwoju, działalność popularyzacyjna, dydaktyczna itp.).

7) Sprawozdanie z sesji, sympozjów i wystaw organizowanych przez ogrody botaniczne i arboreta (krajowe i zagraniczne) oraz sprawozdania Komisji Ogrodów Botanicznych i Arboretów.

8) Drobne doniesienia z kraju i z zagranicy na tematy ściśle związane z ogrodami botanicznymi i arboretami.

9) Problematyka związana z zakładaniem i prowadzeniem muzeów i zbiorów botanicznych oraz ich wykorzystaniem dla celów naukowych, dydaktycznych i popularyzacyjnych.

10) Recenzje (obecnie w ramach tego działu Wiadomości Botanicznych).

Nadsyłane artykuły powinny uwzględniać „Uwagi dla autorów”, zamieszczone na przedostatniej stronie okładki Wiadomości Botanicznych, gdyż tylko prace odpowiednio przygotowane będą mogły być drukowane. Przypomina się również, że zgodnie z wymienionymi „Uwagami” w liście przewodnim do artykułu należy podawać adres zamieszkania z numerem kodu pocztowego oraz adres miejsca pracy. Na stronie tytułowej artykułu należy podać (z lewej strony) imię i nazwisko i nazwę instytucji zatrudniającej. Nazwy łacińskie (z wyjątkiem autorów) należy podkreślać falistą linią dla zaznaczenia drukowania ich kursywą. Maszynopisy wg ogólnie przyjętych zasad winny zawierać ok. 30 wierszy na stronie (z marginesem po lewej stronie) oraz po 60 znaków w wierszu.

Zgodnie z ustaleniami Rady Redakcyjnej Wiadomości Botanicznych, tytuły artykułów winny być podawane w języku polskim i angielskim.

Autorzy prac zamieszczanych w Biuletynie, będą otrzymywali 25 egzemplarzy autorskich bezpłatnie.

Materiały do druku w Biuletynie proszę przysyłać pod adresem: Ogród Botaniczny UAM, Aleksander Łukasiewicz ul. Dąbrowskiego. 165, 60—594 Poznań.

Objętość artykułów orientacyjnie powinna wynosić do 5 str. maszynopisu i zależeć w pierwszym rzędzie od ważności poruszanego problemu i oryginalności jego przedstawienia. Nie wydaje się celowe zamieszczanie artykułów nie związanych ze specyfiką ogrodów botanicznych (np. artykułów o proliferacji, staśmieniach itp.), które winny być drukowane w innych częściach Wiadomości lub innych czasopismach botanicznych, nawet o ile ich autorzy są pracownikami ogrodów botanicznych. Unikać należy również artykułów ograniczających się do opisów roślin, na podstawie ogólnodostępnej literatury podręcznikowej. Należałoby natomiast faworyzować artykuły ściśle związane ze specyfiką ogrodów botanicznych i arboretów, wnoszące nowe treści i rozwiązania dla dobra tych instytucji, a tym samym nauk botanicznych. Tego rodzaju ograniczenia są wręcz konieczne ze względu na bardzo skromną ilość arkuszy, jaką w Wiadomościach Botanicznych przeznacza się dotąd dla Biuletynu (4 arkusze rocznie). Jest to tym bardziej istotne z uwagi na rozszerzenie problematyki Biuletynu o zagadnienie związane z muzeami i zbiorami. Tym samym więc ilość miejsca przeznaczona dla ogrodów botanicznych nie wzrosła, lecz zmalała. Rzeczywiste potrzeby w tym względzie wznoszą natomiast stale. Przynajmniej dwukrotne powiększenie objętości Biuletynu staje się coraz bardziej konieczne. Wpłynęłoby to na pełniejszą prezentację wyników pracy ogrodów botanicznych, wymianę doświadczeń i informacji oraz przyczyniłoby się do lepszego rozwoju i pełnienia nowoczesnych zadań tych instytucji.

ALINA DOROSZEWSKA
Ogród Botaniczny UW

PAULOWNIA TOMENTOSA STEUD. W OGRODZIE BOTANICZNYM UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Rodzaj *Paulownia* pochodzi z Chin. Zasięg naturalny gatunku *Paulownia tomentosa* Steud. obejmuje wschodnią i środkową część tego kraju. Jako drzewo ozdobne od dawna była ona uprawiana na Dalekim Wschodzie. Obecnie spotkać ją można na wszystkich kontynentach gdyż jest sadzona w wielu krajach strefy umiarkowanej, cieplej i strefy podzwrotnikowej. *Paulownia tomentosa* rośnie dobrze w Europie południowej i zachodniej, gorzej w krajach Europy Środkowej, gdzie nie wytrzymuje zbyt silnych mrozów. Na tych terenach drzewo daje się utrzymać przez kilka lub kilkanaście lat, ale zwykle nie zakwita. W czasie zimy przemarzają pędy z pąkami kwiatowymi, których jedyną ochronę stanowi delikatny kutner.

W Polsce *Paulownia tomentosa* należy do rzadkości. Stary okaz tego drzewa